

De Rechtbank van eerste aanleg Antwerpen, afdeling Mechelen, MC7- kamer, 10 februari 2017

Not.nr

ME S14/0001

Inzake van het Openbaar Ministerie en de burgerlijke partij

Het federaal Centrum voor de analyse van migratiestromen, de bescherming van de grondrechten van de vreemdelingen en de strijd en mensenhandel, voorheen het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, instelling van openbaar nut, opgericht bij de Wet van 15 februari 1993, en zoals opgevormd door de Wet van 17 augustus 2013, waarvan de zetel gevestigd is te 1000 Brussel, Koningsstraat 138,

tegen:

1. V.D.K. E,
tuinier,
geboren te (...),
wonende te (...),
Belg

2. V.I.,
hoveniersarbeider,
geboren te (...) op (...).
wonende te (...),
Belg

Eerste en tweede bijgestaan door mr. P.A.M., loco mr. W.J., advocaat te (...).

VERDACHT VAN

De eerste en de tweede

A/Te SINT-KATELIJNE-WAVER, te KONINGSHOOIKT en te DUFFEL, gelegen in het gerechtelijk arrondissement ANTWERPEN en elders in het Rijk tussen 2 augustus 2013 en 26 september 2014

Hetzij door het misdrijf te hebben uitgevoerd of aan de uitvoering rechtstreeks te hebben meegemaakt, hetzij door enige daad tot uitvoering zodanig te hebben verleend dat het misdrijf zonder zijn bijstand niet had kunnen gepleegd worden, hetzij door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden, het misdrijf te hebben uitgelokt. (artikel 66 SVVB)

Ten aanzien van 39 personen het misdrijf mensenhandel te hebben gepleegd, zijnde de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon het nemen of de overdracht van de controle over hem met als doel het verrichten van werk of het

verlenen van diensten, in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid, waarbij zijn toestemming van geen belang was.

Met de verzwarende omstandigheid dat het misdrijf is gepleegd door misbruik te maken van de kwetsbare toestand waarin do personen verkeerden ten gevolge van zijn onwettige of preciaire administratieve toestand, zijn preciaire sociale toestand, zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijke of geestelijke gebrek of onvolwaardigheid, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte aanvaardbare keuze had dan zich te laten misbruiken. Onder meer en meer bepaald door buitenlandse onderdanen, vooral Roemenen, naar België te laten overkomen en deze personen alhier te huisvesten met de bedoeling om deze personen aan onaanvaardbare lage lonen in mensonwaardige omstandigheden tewerk te stellen. Gebruikmakend van de sociaal-economisch preciaire toestand waarin deze potentiële werknemers verkeerden, hen naar België te lokken, hier te huisvesten en hen dan aan lonen variërend tussen 6 en 7.6 Euro per uur tewerk te stellen. Hierbij deze werknemers aanzienlijke overuren te laten presteren, ook op zaterdagen, zondagen en feestdagen, terwijl zij hiervoor geen enkele financiële toeslag ontvingen. Deze werknemers zeer brutaal te behandelen, hen zelfs te bespuwen en fysiek te duwen en aan te potten om hen sneller te laten werken. Deze werknemers herhaaldelijk om opslag te laten verzoeken, zonder hieraan een positief gevolg te geven en hen op geen enkele manier tewerk te stellen aan dezelfde loon- en arbeidsvoorwaarden als deze die voor Belgische werknemers zouden gelden. De taalbarrière en de onwetendheid omtrent de rechten waarover de werknemers beschikken, aan te wenden teneinde deze werknemers financieel uit te buiten en hen slechts een fractie van het loon waarop zij recht hadden uit te keren.

Dit ten overstaan van ten minste 39 werknemers, zijnde :

(...)

(Artikelen 433 quinquies §1, 3°, 2 en 4, 433 septies lid 1.2° en 2 en 433 novies lid 1 SW)
(Stukken 217 t/m 404 van het gerechtelijk onderzoek)

B/ Te SINT-KATELIJNE-WAVERR, te KONINGSHOOIKT en te DUF-FEL, gelegen in het gerechtelijk arrondissement ANTWERPEN en elders in het Rijk tussen 1 maart 2014 en 1 juli 2014

Als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber de gegevens vereist krachtens het hierna vermelde koninklijk besluit van 5 november 2002, niet elektronisch meegedeeld hebben aan de instelling belast met de inning van de sociale zekerheidsbijdragen in de voorgeschreven vorm en op de voorgeschreven wijze, uiterlijk op het tijdstip waarop de werknemer zijn prestaties aanvat, ten overstaan van 61 werknemers, meer bepaald opzichtens:

(...)

1.

- inbreuk op de artikelen 4 tot 8 van het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met tewerkstelling van

artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels;

- strafbaar gesteld door artikel 181 van het Sociaal Strafwetboek, ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek;
- aantal personen tewerkgesteld met schending van deze bepaling, 61, namelijk, de werknemers vermeld onder punt BI;
- strafbaar met een sanctie van niveau 4;
- de bedragen van de door het Sociaal Strafwetboek voorziene strafrechtelijk en administratieve geldboeten zijn onderworpen aan de opdecimen in toepassing van artikel 102 van het Sociaal Strafwetboek;
- wanneer de inbreuk wetens en willens werd begaan, kan de rechter bovendien de straffen uitspreken bepaald in de artikelen 106 en 107 van het Sociaal Strafwetboek, op grond van artikel 181, tweede lid, van het Sociaal Strafwetboek;
- in het geval van herhaling binnen het jaar dat volgt op een veroordeling voor een inbreuk uit boek 2 van het Sociaal Strafwetboek, kan de straf op het dubbele van het maximum worden gebracht.

(zie stukken 1 t/m 112 en 406 t/m 540 van het gerechtelijk onderzoek)

C/Te SINT-KATELIJNE- WEVER, te KONINGSHOOIKT en te DUF- FEL, gelegen in het gerechtelijk arrondissement ANTWERPEN en elders in het Rijk tussen 1 augustus 2012 en 1 februari 2016

Als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber nagelaten hebben een aangifte met verantwoording van het bedrag van de verschuldigde sociaal zekerheidsbijdragen te bezorgen aan de Rijksdienst voor sociale zekerheid, met toepassing van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

In casu nagelaten te hebben om in hoofde van 135 beneden vermelde werknemers de correcte loonmassa te hebben meegedeeld aan de R.S.Z. teneinde op die manier voor een bedrag van minstens 172.684,50 Euro aan verschuldigde betaling van bijdragen te hebben ontdoken.

(135)

- inbreuk op artikel 21 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en op artikel 33 §2, eerste lid, van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van voormelde wet;
- strafbaar gesteld door artikel 223. §1, 1° van het Sociaal Strafwetboek, ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek,

- aantal personen tewerkgesteld met schending van deze bepaling, 136, namelijk, de werknemers vermeld onder punt C/;
- strafbaar met een sanctie van niveau 2;
- wanneer de feiten wetens en willens worden gepleegd, is de sanctie van niveau 3;
- de bedragen van de door het Sociaal Strafwetboek voorziene straf- rechtelijke en administratieve geldboeten min onderworpen aan de opdecimen in toepassing van artikel 102 van het Sociaal Strafwetboek;
- in het geval van herhaling binnen het jaar dat volgt op een veroordeling voor een inbreuk uit boek 2 van het Sociaal Strafwetboek, Kan de straf op het dubbele van het maximum worden gebracht;

(Zie stukken 794 t/m 914 van het

Gelet op de processtukken.

Gelet op de beschikking van de raadkamer dd.9 oktober 2015 waarbij beklaagden naar de correctionele rechtbank werden verzonden Gehoord de burgerlijke partij in haar middelen en besluiten.

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijn vordering.

Gehoord de beklaagden in hun middelen van verdediging.

BEOORDELING

Gegrontheid van de tenlasteleggingen

1.1 Overzicht

1.1.1

Eerste beklagde van de V.D.K. E., tweede beklagde V.I. worden beiden vervolgd wegens mensenhandel (tenlastelegging A), het tewerkstellen van werknemers zonder tijdig op elektronische wijze aangifte te hebben gedaan van deze tewerkstelling bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) (tenlastelegging B) en het niet meedelen van de correcte loonmassa aan de RSZ voor diverse werknemers (tenlastelegging C).

1.1.2

Beklaagden betwisten alle tenlasteleggingen en vragen de vrijspraak.

1.1.3

De rechtbank zal in de hierna volgende onderdelen de gegrontheid van elke tenlastelegging afzonderlijk nagaan.

De rol van beklaagden bij de feiten en de toerekenbaarheid ervan aan elk van hen komt in Aen laatste onderdeel aan bod.

1.2 Tenlastelegging A: mensenhandel

1.2.1

De feiten onder de tenlastelegging afzonderlijk nagaan A vallen volgens het arbeidsauditoraat onder de delictsomschrijving van mensenhandel zoals bedoeld in artikel 433quinquies §1, eerste lid, 3° van het Strafwetboek. Volgens het arbeidsauditoraat is ook de verzwarende omstandigheid vervat in 433septies, eerste lid, 2° van het Strafwetboek aanwezig.

1.2.2

Artikel 433 quinquies §1, eerste lid, 3° van het Strafwetboek luidt:

"Levert het misdrijf mensenhandel op, de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, het nemen of overdracht van de controle over hem met als doel:

[..]

3° het verrichten van werk of het verlenen van diensten, in omstandigheid die in strijd zijn met de menselijke waardigheid;

Artikel 433septies, eerste lid, 2° van het Strafwetboek luidt:

"Het in artikel 433quinquies §1, bedoelde misdrijf wordt gestraft met opsluiting van 10 jaar tot 15 jaar en met geldboete van duizend euro tot honderdduizend euro in de volgende gevallen:

[..]

2° ingeval is gepleegd door misbruik te maken van de kwetsbare toestand waarin een persoon verkeert ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zijn precaire sociale toestand, zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijke of een geestelijk gebrek of onvolwaardigheid, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze heeft dan zich te laten misbruiken;

[..]."

1.2.3

Allereerst dient te worden opgemerkt dat de term werving in de zin van artikel 433quinquies §1, eerste lid van het Strafwetboek bij ontstentenis van een wettelijke definitie of nadere duiding in de loop van de voorbereidende werkzaamheden van de wetgever, in zijn normale betekenis moet worden begrepen.

In zijn normale betekenis impliceert deze term niet dat de aangeworven persoon ook actief moet zijn aangezocht. Het volstaat dat de aanwerven de persoon de betrokken werknemer in dienst heeft genomen opdat deze hem zijn arbeidskracht ter beschikking zou stellen. Een actieve houding van de persoon die een werknemer in dienst neemt, is niet vereist (zie ook Casa. 8 oktober 2014, nr. P.14.0955.F).

In dit geval is voldaan aan alle voorwaarden om te kunnen spreken van 'werving' van de personen aangehaald onder de tenlastelegging A van de dagvaarding.

De omstandigheid dat beklaagden naar eigen zeggen zelf niet actief op zoek gingen naar werknemers maar dat deze zich spontaan bij hen kwamen aanbieden, doet hieraan geen afbreuk.

1.2.4

Daarnaast wordt niet betwist dat een deel van de werknemers door beklaagden zelf ondergebracht werden in woonvoorzieningen gelegen te (...).

Aldus is er voor deze werknemers bijkomend sprake van 'huisvesting' in de zin van dit artikel 433quinquies §1, eerste lid van het Strafwetboek en dient de rechtbank met dit aspect rekening te houden bij het beoordelen van de gegrondheid van de tenlastelegging.

Het strafonderzoek heeft daarentegen niet aan het licht gebracht dat beklaagden op de hoogte waren van de concrete omstandigheden waarin sommige andere werknemers gehuisvest waren door tussenkomst van de genaamde A.G.

Voor dit laatste kunnen zij dan ook niet strafrechtelijk verantwoordelijk worden gesteld.

1.2.5

Cruciaal is de vraag of beklaagden de in de dagvaarding opgesomde werknemers werk lieten verrichten "in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid" of minstens de bedoeling daartoe hadden.

1.2.6

De notie menselijke waardigheid' houdt in deze context verband met één van de kerngedachten van het arbeidsrecht, nl de idee dat werknemers niet als loutere koopwaar mogen worden behandeld (labour is not a commodity).

Het gaat om een notie met een sterk normatieve inhoud, die een evaluatief en progressief karakter heeft en dient te worden uitgesteld in de context van wat op het ogenblik van de feiten als algemeen (on) aanvaardbaar beschouwd wordt.

1.2.7

De rechtbank is van oordeel dat in dit geval de volgende elementen, in hun geheel genomen, het bewijs leveren van het feit dat door toedoen van beklaagden do ondergrens van de tewerkstelling in omstandigheden verenigbaar met de menselijke waardigheid overschreden werd:

- de effectief uitbetaalde lonen bleven beduidend onder het in de sector bepaalde minimumloon (nl. netto 6.00 euro/uur in plaats van 7,76 euro/uur);
- er was sprake van verbale agressie door eerste beklaagde V.D.K.E. en volgens sommige werknemers ook van licht fysiek geweld, met name het wegduwen van werknemers;
- de — weliswaar niet permanente — aanwezigheid van een niet- gemuilkorfde, gevaarlijke hond op de werkvloer die angst wekte bij werknemers:

- aan de werknemers werd gevraagd om systematisch prestaties te verrichten boven de maximaal toegelaten arbeidsduurgrenzen van 11 uur per dag en 50 uur per week;
- er werden hoge boetes opgelegd voor diverse banale feiten (o.a. voor het nemen van een korte drinkpauze of een toiletbezoek buiten de voorziene pauze, het roken van een sigaret tijdens de werkuren, het niet halen van de dagelijkse quota) en deze werden in mindering gebracht van het loon;
- bij protest of fouten van werknemers werd bedreigd met onmiddellijk ontslag, en volgens sommige werknemers werd niet gearzeld dat dreigement ook daadwerkelijk ten uitvoer te leggen (zie bv. de verklaring van Cosmin Gherman, strafdossier p. 269);
- de sociale voorzieningen die ter beschikking gesteld worden den van de werknemers waren ondermaats en vuil;' er werd geen aangepaste werkkledij kosteloos ter beschikking gesteld van de werknemers (zie strafdossier p. 460-455);
- de huisvesting van de werknemers aan wie onderdak verschaft werd door beklaagden was kwalitatief ondermaats voldeed niet aan de geldende woonnormen, niettegenstaande het feit dat hiervoor een bedrag in mindering werd gebracht van het loon.

Beklaagden ontkennen zelf dat de hoger aangehaalde feiten effectief hebben plaatsgevonden of trachten deze minstens sterk te relativiseren en te minimaliseren.

Do rechtbank kan echter niet om de vaststelling heen dat de door de werknemers afgelegde verklaringen op al deze punten geloofwaardig voorkomen en in hoge mate met elkaar overeenstemmen.

De officiële stukken die door beklaagden bijgebracht worden, zijn op zich onvoldoende om de verklaringen van de betrokken werknemers te weerleggen, nu deze laatsten er in hun verklaring precies op gewezen hebben dat de realiteit niet in overeenstemming was met wat de officiële stukken.

Bovendien hebben de onderzoekers bij verschillende werknemers notities aangetroffen waarop deze de effectief gepresteerde uren per dag bijhielden. De notities werden opgesteld in tempore non suspecto en waren bestemd als hulpmiddel bij afrekening van de lonen. Zij ondersteunen de versie van de werknemers.

Ten slotte worden diverse elementen uit de verklaringen van de ondervraagde werknemers ook impliciet bevestigd door do verklaring van A.G. van 23 oktober 2014. Deze verklaarde onder meer: "**Opsteller:** Heeft u weet van de problemen van de Roemenen bij V.D.K.E. **G.A.:** Ik weet dat er in april grote problemen zijn geweest. Ze wilden ook met mij niet meer spreken. De Roemenen hebben aan de officiële instanties meegedeeld dat ze problemen hadden. Dan hebben ze nadien, na drie dagen, verteld dat ze slechts zes euro per uur werden betaald en dat ze tijdens het werk werden toegeroepen en dat de baas hen duwde. Op uw vraag of ik weet van de overuren die dienen verricht te worden kan ik zeggen dat ik weet dat Roemenen er niet mee inzitten om langer te werken zolang ze maar geld verdienen.

Ik ben nadien met de Roemenen naar K.V.D.E. gegaan. Dit op verzoek van de Roemenen om te tolken. De Roemenen hebben daar gevraagd om de officiële lonen uitbetaald te krijgen, om meer pauzes en om respect te krijgen bij het werk. K.V.D.E. is hier in tegemoet gekomen. De dag nadien zijn ze terug gestopt met werken omdat Eddy iemand dat zou hebben geduwd. De Roemenen hebben den tegen mij gezegd dat ze officieel klacht gingen indienen. Nadien ben ik terug naar Eddy ge- gaan in verband met hun ontslag. De Roemenen hebben dan ondertekend dat ze in onderling overleg ontslag namen.

[...]

Opsteller: Weet U of er wordt gewerkt met een boetesysteem in het eenmansbedrijf K.V.D.E.?

A.G.: Ik heb zoiets gehoord van de Roemenen maar ik kan dat natuurlijk niet beamen."

1.2.8

Rekening houdend met de in het strafdossier vervatte invulformulieren en de verklaringen afgelegd door de betrokken personen, acht de rechtbank de feiten onder de tenlastelegging A bewezen, doch enkel wat betreft de volgende twintig werknemers:

(...)

1.2.9

De genoemde personen bevonden zich in een financieel zwakke situatie, spraken geen Nederlands en kwamen uitsluitend naar ons land met de bedoeling om zichzelf een bron van inkomsten te verschaffen. Voorts hadden zij geen bijzondere band met België of relaties met personen die in België verbleven.

Aldus verkeerden al deze personen in een kwetsbare toestand ten gevolge van hun precaire sociale situatie.

Beklaagden hebben misbruik gemaakt van deze kwetsbare toestand de genoemde personen tewerk te stellen in menonwaardige omstandigheden, zonder dat de slachtoffer in de praktijk een andere keuze hadden dan dit misbruik te ondergaan.

Uit de afgelegde verklaringen blijkt ook duidelijk dat de betrokken werknemers, niettegenstaande de menonwaardige werkomstandigheden, toch verkozen om te blijven werken voor beklaagden omdat zij afhankelijk waren van de inkomsten (zie bv. de verklaring van M. M., strafdossier p. 286).

Aan de verzwarende omstandigheid vei meld in artikel 433quinquies eerste lid, 2° van het Strafwetboek is derhalve voldaan.

1.2.10

De eventuele instemming van de werknemers met de wijze waarop zij tewerkgesteld en/of gehuisvest worden, is bij dit alles niet van belang ge- let op het bepaalde in artikel 433 quinquies §1, tweede lid van net straf- wetboek.

Volledigheidshalve merkt de rechtbank in dit verband op dat uit verschil- lende verklaringen, waaronder de hoger aangehaalde verklaring van A.G., kan worden afgeleid dat er in werkelijkheid wel degelijk klachten en protesten waren van de Roemeense werknemers over

de werkomstandigheden en het gebrek aan respect dat beklaagden ten aanzien van hen aan de dag legden.

1.3 Tenlastelegging B: aanmelding via Dimona

1.3.1

De tenlastelegging B heeft betrekking op het niet tijdig aanmelden via Dimona van de tewerkstelling van 61 werknemers die in de dagvaarding bij naam zijn genoemd, en dit in de periode tussen 1 maart 2014 en 1 juli 2014.

1.3.2

Naar aanleiding van een controle op 14 juni 2014 door de sociale inspectie van de FOD Sociale Zekerheid in het tuinbouwbedrijf van beklaagden en meer bepaald in de serres gelegen te (...), werd vastgesteld dat er omstreeks 9:45 uur 35 werknemers tewerkgesteld werden zonder dat er op dat ogenblik voor één van deze werknemers aangifte gedaan was via Dimona (zie pv nr. ME.69.12.008740-14). De betrokken werknemers werden, op één uitzondering na, diezelfde dag nog aangemeld via Dimona en dit tussen 10:03 uur en 10.16 uur.

1.3.

Bovendien werden op 14 juni 2014, tussen 10:03 uur en 10:16 uur nog 27 andere werknemers aangemeld via Dimona door beklaagden.

Uit de aangifte blijkt dat deze werknemers reeds vanaf 7:00 uur die dag op andere plaatsen in het bedrijf tewerkgesteld werden. Dit werd uiteindelijk ook toegegeven door tweede beklagde V.I. in haar verklaring van 19 juni 2014 (bijlage 2 bij pv nr. ME.69.12.008740-14).

1.3.4

De inbreuken gepleegd op 14 juni 2014 zijn naar het oordeel van de rechtbank bewezen nu de tewerkstelling van alle in de dagvaarding opgesomde werknemers pas meer dan drie uur na aanvang van hun prestaties via Dimona gemeld werd, wat manifest laattijdig was.

De laattijdige melding was niet te wijten aan omstandigheden die door macht uitmaken in hoofde van beklagde.

Indien tweede beklagde V.I. al in het buitenland zou hebben verbleven op 14 juni 2014 (wat niet kan worden uitgesloten aan de hand van de gegevens in het strafdossier), dan nog dienden beklaagden als verantwoordelijken van het bedrijf ervoor te zorgen dat die dag aan alle administratieve verplichtingen voor de tewerkgestelde werknemers voldaan was

Zij hadden deze omstandigheid kunnen en moeten voorzien en derhalve de nodige maatregelen moeten treffen om de vereisten inzake aanmelding van werknemers via Dimona in orde te maken.

De beweerde afwezigheid van tweede beklagde V.I. vormt derhalve geen geldig excuus voor deze inbreuk.

1.3.5

Buiten de vaststellingen gedaan op 14 juni 2014, heeft het strafonderzoek aan het licht gebracht dat voor de tewerkstelling van de hierna opgesomde werknemers ook op andere data in de periode van incriminatie, nl. tussen 1 maart 2014 en 1 juli 2014, geen of minstens laattijdige Dimona- aangiftes werden gedaan (zie strafdossier, p. 540-468):

(6 personen)

De tegenlastlegging B is voor deze zes werknemers integraal bewezen.

1.3.6

Voor de overige werknemers genoemd in de dagvaarding is de tenlastelegging B enkel bewezen in de mate dat deze betrekking heeft op de vaststellingen gedaan op 14 juni 2014.

1.4 Tenlastelegging C: aangifte loonmassa aan de RSZ

1.4.1

De tenlastelegging C heeft betrekking op de onjuistheid van de door beklagden aan de RSZ overgemaakte gegevens met betrekking tot de lonen en arbeidstijdgegevens van werknemers in de periode 2012-2014.

1.4.2

Uit het administratief onderzoek gevoerd naar aanleiding van de vaststelling op 14 juni 2014 zijn diverse onjuistheden en inconsistenties aan het licht gekomen die opgesomd worden in het onderzoeksverslag van de sociale inspectie van de FOD Sociale Zekerheid van 25 februari 2015 (strafdossier p.014-944, zie meer in het bijzonder p. 913 achterzijde en 912).

De sociale inspectie heeft in haar onderzoeksverslag tevens de gevolgen van de vastgestelde inbreuken voor de RSZ-aangiften genoemd en een berekening gemaakt van de in het kader van een regularisatie verschuldigde sociale bijdragen (172.684,50 euro zonder rekening te houden met eventuele bijdrage-opslagen, boeten en interesten).

1.4.3

Aan de hand van de vaststellingen die in het onderzoeksverslag gedaan worden en die verantwoord worden door de bij het onderzoeksverslag gevoegde stukken, acht de rechtbank de tenlastelegging C bewezen.

1.5 Rol van beide beklagden

Uit het gevoerde strafonderzoek blijkt dat eerste beklagde V.D.K.E. op het ogenblik van de feiten de operationele leiding had van het tuinbouwbedrijf en dat zijn echtgenote, tweede beklagde V.I., voor de administratie van het bedrijf (met inbegrip van de personeelsadministratie).

Beklaagde werkten in de praktijk zeer nauw met elkaar samen, wat ook duidelijk naar voren komt uit de verklaringen van de ondervraagde werknemers. Zowel eerste beklagde V.D.K.E. als tweede beklagde V.I. wordt schuldig bevonden aan de bewezen verklaarde tenlasteleggingen

2 Strafmaat

2.1

Bij de straftoemeting houdt de rechtbank rekening met de wettelijke strafmaat, de ernst van de feiten, de ernst van de feiten en, in de mate van dat deze gekend zijn, de persoonlijkheid en het strafrechtelijk verleden van beklaagden.

2.2

De feiten zijn ernstig en getuigen in hoofde van beide beklaagden van een gebrek aan respect voor de rechten en het welzijn van de door hen tewerkgesteld werknemers, alsook voor het Belgische sociaalzekerheidsstelsel.

Winstbejag heeft bij beklaagden de voorkeur gekregen op de belangen van de betrokken werknemers. Bovendien verschaft de door beklaagden gehanteerde handelswijze aan beklaagden een onrechtmatig voordeel tegenover concurrenten die zich wel aan hun sociaalrechtelijke verplichtingen hielden.

Een strenge bestraffing is bijgevolg op zijn plaats.

2.3

Er is sprake van eenheid van opzet in de zin van artikel 65, eerste lid van het Strafwetboek, zodat voor alle bewezen verklaarde feiten aan elk van de beklaagden slecht één enkele straf wordt opgelegd, nl. de zwaarste.

2.4

Gelet op de laakbare aard en de omzetting van de feiten, wordt aan eerste beklaagde Van de V.D.K. en aan tweede beklaagde V.I. een hoofdgevangenisstraf en een geldboete opgelegd zoals bepaald in het beschikkend gedeelte van dit vonnis.

Het basisbedrag van de opgelegde geldboeten wordt met toepassing van artikel 433septies, tweede lid van het Strafwetboek vermenigvuldigd met het aantal slachtoffers van de feiten onder de tenlastelegging A, nl. twintig (20).

2.5

Eerste beklaagde V.D.K.E. beschikt over een strafblad en werd in het verleden al tweemaal veroordeeld wegens sociaalrechtelijke misdrijven, zonder dat hem ooit eerder een hoofdgevangenisstraf werd opgelegd.

Tweede beklaagde V.I. had op het ogenblik van de feiten een blanco strafblad.

Rekening houdend met het relatief gunstig strafrechtelijk verleden van eerste beklaagde V.D.K.E. en met het blanco strafblad van tweede beklaagde V.I. spreekt de rechtbank de volledige hoofdgevangenisstraf en een gedeelte van de hen opgelegde geldboete uit met uitstel van de tenuitvoerlegging ervan gedurende een proeftijd van drie jaar, in de hoop dat dit een afdoende waarschuwing zal inhouden om zich in de toekomst van het plegen van nieuwe strafbare feiten te onthouden.

Beklaagden dienen zich ervan bewust te zijn dat, in geval van veroordeling naar aanleiding van een nieuw feit gepleegd tijdens de proeftijd, het toegestane uitstel kan worden herroepen overeenkomstig de modaliteiten bepaald in artikel 14 van de wet van 29 juni 1904 betreffende de opschorting het uitstel en de probatie

2.6

Teneinde beklaagden het ontoelaatbare van hun handelen te doen inzien en herhaling te voorkomen, acht de rechtbank het niet noodzakelijk om hen bovenop de uitgesproken sancties nog bijkomend te veroordelen tot een beroepsverbod.

De rechtbank is er met toepassing van artikel 433novies, eerste lid van het Strafwetboek wel toe verplicht om beklaagden te veroordelen tot een ontzetting uit de rechten genoemd in artikel 31, eerste lid van het Strafwetboek en dit voor de duur bepaald in het beschikkend gedeelte van dit vonnis.

3 Verbeurdverklaring

3.1

Het arbeidsauditoraat vordert schriftelijk de verbeurdverklaring van een bedrag van 270.692,46 euro aan vermogensvoordelen, als volgt samengesteld:

- huisvesting slachtoffers: 153.862,80 euro;
- onderbetalen werknemers: 116.820,66 euro.

3.2

Wat de huisvesting betreft, is de rechtbank van oordeel dat de vordering tot verbeurdverklaring van het arbeidsauditoraat cijfermatig onvoldoende gestaafd wordt aan de hand van de elementen vervat in het strafdossier.

De vordering tot verbeurdverklaring wordt op dit punt als ongegrond afgewezen.

3.3

Wat het onderbetalen van werknemers betreft, baseert de rechtbank zich bij het bepalen van het vermogensvoordeel op de berekeningen gemaakt door de FGP Antwerpen in haar navolgend proces-verbaal nr. 301258/16 van 18 april 2016.

De rechtbank stelt vast dat, op basis van de verklaringen en stukken in het strafdossier, het mogelijk is om een raming te maken van het te weinig betaalde (netto) loon tijdens de periode van incriminatie voor de volgende werknemers:

(15 personen)

De FGP Antwerpen heeft voor elk van deze vijftien werknemers een berekening gemaakt van:

- net loon dat zij volgens hun eigen verklaring hebben ontvangen (kolom 1);
- het loon dat, rekening houdend met het minimumloon van 8,51 euro (bruto), voor deze werknemers verschuldigd zou gewent zijn (kolom 2);

- het loon dat zij zouden hebben moeten ontvangen rekening houdend met de verklaringen van tweede beklaagde V.I.: afwijkend van de vorige twee berekeningen wat betreft de gepresteerde overuren (kolom 3).

De rechtbank is van oordeel dat het door beklagden verkregen vermogensvoordeel voor deze werknemers berekend kan worden door.

- eerst op basis van het volgens de werknemers in kwestie gepresteerde aantal uren in 2014, het totale nettoloon voor deze periode te berekenen aan een minimumloon van 7,76 euro/uur netto (of te wel 8,51 euro/uur bruto: voor de omrekening van bruto- naar nettobedragen, zie strafdossier p. 608);
- dit resultaat vervolgens te verminderen met het loon dat de betrokken werknemer naar eigen zeggen effectief ontvangen heeft (noot: dit komt overeen met het bedrag vermeld door de FGP Antwerpen in kolom 1);
- ten slotte de som te maken van al deze bedragen voor alle werknemers waarvoor deze gegevens voorhanden zijn.

Deze berekening levert het volgende resultaat op (bedragen in euro):

Het resultaat van deze berekening, nl. 16.807,24 euro, komt overeen met het totale nettoloon dat te weinig betaald werd aan de betrokken werknemers en dient aldus beschouwd te worden als een vermogensvoordeel voortvloeiend uit het bedrijf van mensenhandel zoals bewezen verklaard door de rechtbank.

Beklaagden zijn met elkaar gehuwd, zodat de rechtbank ervan uitgaat dat aan elk van hen de helft van dit bedrag toekwam.

Aldus wordt het bedrag van 16.807,24 euro : 2 = 8.403,62 euro verbeurd verklaard voor elk van beide beklagden.

4 Burgerlijke vorderingen

4.1

De burgerlijke vordering van het Federaal centrum voor de analyse van migratiestromen, bescherming van de grondrechten en de strijd tegen mensenhandel strekte tot het bekomen van een morele schadevergoeding van één euro, vermeerderd met de gerechtelijke interesten, de kosten en een rechtsplegingsvergoeding.

4.2

De vordering van het Federaal centrum voor de analyse van migratiestromen, bescherming van de grondrechten en de strijd tegen mensenhandel wordt tijdig en op regelmatig wijze ingesteld en is ontvankelijk.

De vordering steunt op de bewezen verklaarde tenlastelegging A en is naar recht verantwoord.

Het gevorderde wordt toegekend.

De rechtsplegingsvergoeding bedraagt 180,00 euro (basisbedrag voor een in geld waardeerbare vordering van één euro).

4.3

De overige burgerlijke belangen worden met toepassing van artikel 4 van de Voorafgaande Titel van het wetboek van Strafvordering ambtshalve aangehouden.

OM DEZE REDENEN:

DE RECHTBANK:

Gelet op de artikelen reeds aangehaald in het vonnis en de artikelen;

- 11, 12, 14, 31, 32, 34, 35, 36, 40,41 der wet van 15 juni 1935:
- 1 en 3 wet van 5 maart 1952, gewijzigd door de wet van 24 december 1993;
- 28 en 29 wet van 1 augustus 1985 houdend fiscale en andere bepalingen;
- 1 en 3 programmawet van 24 december 1993;
- EU-verordening...
- EU-verordening nr. 974//98 van de Raad van 3 mei 1998 over de invoering van de euro;
- 162, 162 bis. 163, 179, 190, 191, 194, 195, 226 en 227 van het wet- boek van strafvordering:
- 2, 3, 25, 38, 40, 41, 65, 66 van het strafwetboek;
- 8/1 van de wet van 29 juni 1964;
- 1022 gerechtelijk wetboek en uitvoeringsbesluiten,

door de voorzitter ter terechtzitting aangewezen

Rechtsprekend op tegenspraak;

Op strafgebied:

Verbetert de materiële vergissing in de dagvaarding onder de tenlastelegging A als volgt

daar waar staat : « 14,Sacari Alexandru Marcel »

dient dit te zijn : «14.Sacaci Alexandru Marcel »

Verklaart de **tenlastelegging A** bewezen in hoofde van eerste beklaagde V.D.K.E. en tweede beklaagde V.I., maar enkel voor zover deze betrekking heeft op de volgende twintig personen.

(...)

Spreekt eerste beklaagde V.D.K.E. en tweede beklaagde V.I. **VRIJ** van de tenlastelegging A voor zover deze betrekking heeft op de andere werknemers die in de dagvaarding opgesomd worden onder deze tenlastelegging;

Verklaart **de tenlastelegging B** bewezen in hoofde van eerste beklaagde V.D.K.E. en tweede beklaagde I.V. voor zover deze betrekking heeft op de volgende zes werknemers:

(...)

Verklaart de tenlastelegging B voor wat de andere werknemers betreft die in de dagvaarding opgesomd worden onder deze tenlastelegging enkel bewezen in hoofde van eerste beklaagde V.D.K.E. en tweede beklaagde V.I. voor zover deze betrekking heeft op de feiten van 14 juni 2014 en spreekt eerste beklaagde V.D.K.E. en tweede beklaagde V.I. voor het overige VRIJ van deze tenlastelegging;

Verklaart de tenlastelegging C bewezen in hoofde van eerste beklaagde V.D.K.E. en tweede beklaagde V.I.;

Wat eerste beklaagde V.D.K.E. betreft:

Veroordeelt eerste beklaagde V.D.K.E. wegens de vermengde tenlasteleggingen A, B en C, in de mate dat voor hem deze bewezen zijn verklaard, tot een hoofdgevangenisstraf van **18 maanden** en een geld- boete van 20 x 1.000,00 euro, na verhoging met 50 opdecimen gebracht op **120.000,00 euro**;

Bepaalt de duur van de gevangenisstraf waardoor de geldboete zal ver- vangen worden, bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn vermeld in artikel 40 van het strafwetboek, op 3 maanden;

Beveelt dat de tenuitvoerlegging van dit vonnis ten aanzien van de beklaagde gedurende drie jaar zal worden uitgesteld voor wat betreft de hoofdgevangenisstraf en voor wat betreft drie vierden van de geldboete;

Ontzet de beklaagde gedurende een termijn van vijf jaar uit de rechten voorzien door artikel 31, eerste lid van het strafwetboek, namelijk het recht om:

1. openbare ambten, bedieningen of betrekkingen te vervullen;
2. verkozen te worden;
3. enig ereteken te dragen of enige adellijke titel te voeren;
4. gezworene of deskundige te zijn, als instrumentair of attesterend getuige bij akten op te treden, in rechte te getuigen, anders dan om enkel inlichtingen te geven;
5. geroepen te warden tot het ambt van voogd, toeziend voogd of curator, behalve over hun eigen kinderen, of om het ambt van gerechtelijk raadsman of voorlopig bewindvoerder uit te oefenen;
6. een wapen of munitie te vervaardigen, te wijzigen, te herstellen, over te dragen, voorhanden te hebben, te dragen, te vervoeren, in uit, of door te voeren, of te dienen in de Krijgsmacht.

Spreekt op grond van de artikelen 42 en 43bis van het Strafwetboek de verbeurdverklaring uit de hoofde van de beklaagde van een vermogensvoordeel van 8.403.62 euro;

Wat tweede beklaagde V.I. betreft:

Veroordeelt tweede beklaagde V.I wegens de vermengde tenlasteleggingen A, B en C, in de mate dat deze voor haar bewezen zijn verklaring, tot een hoofdgevangenisstraf, van **18 maanden** en een geldboete van 20 x 1.000,00 euro, na verhoging met 50 opdecimen gebracht op **120.000,00 euro**;

Bepaalt de duur van de gevangenisstraf waardoor de geldboete zal vervangen worden, bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn vermeld in artikel 10 van het strafwetboek, op 3 maanden:

Beveelt dat de tenuitvoerlegging van dit vonnis ten aanzien van de beklaagde gedurende drie jaar zal worden uitgesteld voor wat betreft de hoofdgevangenisstraf en voor wat betreft drie vierden van de geldboete;

Ontzet de beklaagde gedurende een termijn van vijf jaar uit de rechten voorzien door artikel 31, eerste lid van het strafwetboek. namelijk het recht om:

1. openbare ambten, bedieningen of betrekkingen te vervullen;
2. verkozen te worden;
3. enig ereteken te dragen of enige adellijke titel te voeren;
4. gezworene of deskundige te zijn, als instrumentair of attesterend getuige bij akten op te treden, in rechte te getuigen , anders dan om enkel inlichtingen te geven;
5. geroepen te worden tot het ambt van voogd, toezienend voogd of curator, behalve over hun eigen kinderen, of om het ambt van gerechtelijk raadsman of voorlopig bewindvoerder uit te oefenen;
6. den wapen of munitie te vervaardigen, te wijzigen, te herstellen, over te dragen, voorhanden te hebben, te dragen, te vervoeren, in uit, of door te voeren, of te dienen in de Krijgsmacht.

Spreekt op grond van de artikelen 42 en 43bis van het Strafwetboek de verbeurdverklaring uit in hoofde van de beklaagde van een vermogens- voordeel van 8.403,62 euro;

Veroordeelt eerste beklaagde V.D.K.E. en tweede beklaagde V.I. hoofdelijk tot de kosten van de strafvordering belopend tot heden : 3192,62 euro:

Krachtens artikel 91, tweede lid van het KB. van 28.12.1950 zoals gewijzigd hij K13. van 13 11 2012, houdend het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken, worden de eerste en de tweede beklaagden elk veroordeeld tot betaling van de vaste vergoeding voor beheers- kosten in strafzaken van 51,20 euro;

Verplicht eerste beklaagde V.D.K.E. en tweede beklaagde V.I. elk bovendien tot betaling van een bedrag van 25 euro bij wijze van bijdrage tot de financiering van het bijzonder fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders, na vermelding met 70 opdecimen gebracht op 200 euro.

Op burgerlijk gebied:

Verklaart de burgerlijke vordering van het federaal Centrum voor de analyse van migratiestromen, bescherming van de grondrechten en de strijd tegen mensenhandel, ontvankelijk en gegrond;

Veroordeelt eerste beklagde V.D.K.E. en tweede beklagde V.I. tot betaling aan het federaal Centrum voor de analyse van migratiestromen, bescherming van de grondrechten en de strijd tegen mensenhandel, van één euro (1,00 euro) morele schadevergoeding, vermeerderd met de gerechtelijke intresten aan de wettelijke intrestvoet vanaf heden tot op de datum van volledige betaling, alsook met een rechtsplegingsvergoeding van 180,00 euro,

Houdt ambtshalve de overige burgerlijke belangen aan.

Aldus uitgesproken in openbare terechtzitting op **10 februari 2017**

Aanwezig:

W.Vandeoutte,   alleenzetelend rechter

Het lid van het openbaar ministerie, vermeld op het proces-verbaal van terechtzitting

(...)